Št. 35. V Gorici, dne 3. maja 1898. Tečaj XXVIII.

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . gld. 6·—
pol leta . . . . . » 3·—
četrt leta . . . . . » 1·50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici štv. 9 v Gorici v «Goriški Tiskarni» A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. **Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.**

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od «Soče» trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1·20.

«Soča» in «Primorec» se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadstr. zadej. — Urednik sprejemlje stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo **le upravništvu.**

Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravništvo.

Oglasi in poslanice
se računijo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen «Soče» in «Primorca» še **„Slovansko knjižnico“**, katera izhaja mesečno v snopičih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vseletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v «Slov. knjižnici» se računijo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. ·»»» Bog in narod! «««· «Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. J. Krmpotić) tiska in zal.

V Gorici, dné 2. maja 1898.

Če smemo povsem verjeti besedam nemških poslancev Funkeja od nemško-napredne stranke, Steinweaderja od nemške ljudske stranke in Schönererja od svoje lastne stranke, tedaj moramo reči, da je jasno kakor beli dan, da je v državnem zboru ob sedanji sestavi istega redno poslovanje sploh nemogoče. Izjava ministerskega predsednika, grofa Thuna, je dala omenjenim trem poslancem povoda, da so povedali, kako stališče zavzemajo gledé na jezikovno vprašanje in glede na odsek, ki bi bil sestavljen v rešitev tega najbolj perečega vprašanja. Povedali so na vsa ušta, da zahtevajo najprej odpravo dosedanjih jezikovnih naredeb in dokler so to ne zgodi, ni govora o jezikovnem odseku in tudi ne o miru v državni zbornici.

Najbolj zanimiv je bil govor poslanca Schönererja ki je dejal, da se Nemci bojé samo Boga in nikogar drugega. Psoval je vse, Slovane, Nemce, ki niso istega mnenja kakor on, duhovnike, žide, socijaliste ter upletel v svoj govor celo razžaljive besede o cesarju. Kako lep patrijot je on in kak patrijotizem vlada med nemškim narodom, je razvidno iz Schönererjevih besed, da se ne udeleži proslavljenja petdesetletnice cesarjeve, temveč pojde tačas pred spomenik zmagovalca pri Aspernu, kjer bo čital: „zmagovalcu in branitelju časti — Nemčije.“ Končno je bil Schönerer tako nesramen, da se je predrznil pozvati nemškega cesarja, naj vendar čuva avstrijske Nemce; dostavil je, da bi ne bilo nikakih jezikovnih naredeb, ako bi še vladala stari Viljem in kancelar Bismarck. Taki so torej ti gospodje. Ni jim le namen, onemogočiti redno delovanje v državnem zboru, temveč kar naravnost strmoglaviti hočejo ustavo ter priklopiti Avstrijo nemški državi! Potem bi mogli zopet tako postopati proti Slovanom, kakor so pred nedavnim časom in kakor poneko di še vedno postopajo. Ali te želje se jim ne uresničijo. Nastopili so drugi časi, slovanski narodi stopaje na površje, nemščina kot državni jezik v Avstriji je s svojo vlado pri kraju, bliža se preobrat, kateri spremeni marsikaj v Avstriji. Kadar se rešijo še zamotane razmere na jugu, kadar vlada zadovolji svoje severne narode ter bo imela čas, misliti tudi na nas, izvrši se sprememba, vsled katere pokaže Avstrija svoje slovansko lice.

Obstrukcijski nazori zadobivajo vedno trdnejša tla, kar nam priča govor krščanskega socijalista, poslanca princa Lichtensteina. Govoril je prav iz srca nemškim nacionalcem rekoč, da je jezikovno vprašanje na Češkem na dnevnem redu že od leta 1880; ono je usodepolno za Nemce, ker so prisiljeni učiti se drugih jezikov današnji dan, ko so Nemci dosegli vrhunec politične, diplomatske in gospodarske slave. Nemci se lahko učé germanskih in romanskih jezikov, ne pa slovanskih. Zahteval je nemški državni jezik, sklicujoč se na nemško „Gemeinbürgschaft“. Tako torej, miru ne bo. Lichtenstein je govoril in nadaljeval je njegov govor Schönerer v gori označenem smislu. Schönerer je govoril skoro 6 ur.

O porazu desnice povodom glasovanja o obtožbenih predlogih proti bivšemu ministerskemu predsedniku, grofu Badeniju, smo poročali že v zadnji številki. Nemški katoliški ljudski stranki, ki je provzročila ta poraz, torej ni nič več verjeti in razni slovanski listi soglašajo v tem, naj se opusti zveza s to nezanesljivo stranko, ker stokrat boljša je krepka, jednotna manjšina, nego slabotna, iz nasprotujočih si življev sestavljena večina.

Iz zborovanja dne 28. pr. m. je še omeniti, da so obravnavali v tajni seji, ali naj se čitajo vse interpelacije poslancev v državnem zboru. Sklenilo pa se je s 127 proti 106. glasom, da se smejo vse interpelacije čitati v javnih sejah. Na ta način je mogoče konfiskovane članke spraviti v javnost, treba le, da jih kak poslanec dene v interpelacijo. Kaj bi rekel k temu naš strogi državni pravdnik, če bi na tak način v priobčeni interpelaciji v našem listu ne mogel zapleniti onega, kar je enkrat že zaplenil!

Socijalno in gospodarsko vprašanje.

IV.

Preskrbimo onim tisoč in tisoč slovenskih delavcev, ki morajo zdaj iskati svoj kruh zunaj domovine, delo, in kmalu bodo naše gospodarske razmere vse druge, nego so danes.

Koliko milijonov slovenskega denarja je naloženega po raznih posojilnicah in hranilnicah brez koristi, dočim bi se dal ta denar prav dobro obrniti v svrho zasnovanja obrtnih podjetij, zidanja tovaren itd. Toda tu se mi zdi, da sem v nasprotju s svojimi lastnimi trditvami, ker sem trdil, da je itak že preveč obrtnih podjetij in da človeštvo trpi vsled nadprodukcije. Toda govoril sem s splošnega stališča in tu mora vendar vsakdo priznati, da se večinoma v vseh evropskih državah proizvaja več, nego bi bilo potrebno, in da je res, da vsled tega človeštvo bolj in bolj hira, ker se vedno bolj spodkopujejo temelji kmetijskemu stanu in s tem celi človeški družbi. Toda če trpi človeška družba v obče vsled prevelikega števila velikih obrtnih podjetij, moremo reči, da mora trpeti naš narod v svoji celoti ravno zato, ker nima nikakih obrtnih podjetij. Ta trditev bi se zdela marsikomu nezmiselna, in vendar je popolnoma resnična. Da je na svetu že dosti zlata, bo menda vsakdo vedel, in človeška družba ne pridobi nič tudi, če bi nakopali vsako leto za več milijard zlata. Veliko več se more reči, da več ljudi ko bi kopalo zlato, slabše bi bilo za človeško družbo, ker bi se vsi tisti s tem odtegovali drugemu koristnemu delu. Ali pa naj zaradi tega nihče več ne koplje zlato? Ko bi največji človekoljub odkril zlati rudnik, ali bi pustil zlato edino zato, ker ne bi hotel s tem odtegniti nekaj delavnih rok drugemu koristnemu delu? Gotovo bi vsakdo gledal, da spravi zlato na dan, ter je obrne v svojo in svojega bližnjega korist. Zakaj, kakor trpi človeštvo vsled prevelikega bogatstva na eni, tako trpi vsled prevelikega uboštva na drugi strani. Zato je pa dolžnost vsakega posameznega človeka, da si prideva pridobiti si lastno premoženje in s tem samostojnost, ker čim slobodnejši je človek, tem lažje izvršuje glavni namen svojega življenja, da postavi svoje moči v službo človeštva. Ljudje so mej sabo v vednem tekmovanju. — Darvin imenuje to boj za obstanek, — a oni, ki se tega tekmovanja neče ali ne more udeleževati, mora prej ali slej propasti. Kakor je mej posamečnimi ljudmi, tako je tudi mej celimi narodi, in kakor je namen in dolžnost posamičnega človeka, tako tudi celih narodov, da postavljajo svoje moči v službo človeštva. Kako pa naj narod, kateri je ubog, tlačen, izvršuje to svojo nalogo? Zato bi pa bil baš nezmisel, ko bi hoteli mi Slovenci iz dejstva, da je že tako dosti veleobrtnih podjetij, izvajati posledice, da ne smemo mi snovati novih podjetij. V obče se proizvaja več, nego bi bilo treba in to po večini v vseh industrijskih strokah, a če se proizvaja splošno več, proizvaja se mej nami manj nego potrebujemo. In ravno zaradi tega pa naš narod tudi več trpi, nego vsak drugi. Zato pa moramo stremiti za ciljem, da se bode proizvajalo pri nas v vsaki stroki vsaj toliko, kolikor potrebujemo sami.

Mi Slovenci ne moremo rešiti socijalnega vprašanja, katero prevladuje svet, lahko pa si uredimo domače razmere tako, da bomo vsi zadovoljni. Pregovor pravi: „Bog je najprvo samemu sebi brado ustvaril“, zato je pa tudi naša dolžnost, da gledamo pred vsem na lastno narodno korist, ker srajca je telesu vendar bliže nego suknja. Lega naše domovine je tako ugodna, na prirodnih zakladih tako bogata, da bi bilo treba njenim prebivalcem le znati okoristiti se od tega ugodnega položaja in blagostanje bi jim bilo zagotovljeno. Toda žal, da Slovenci te ugodne lege nismo znali dozdaj izkoristiti, dočim so vživali vse bogatstvo naše domovine edino ptujci. Vendar, poglejmo, kaj piše „Slovenec“ v svoji 35 številki t. l.

Med drugim čitaš: „Prav tisto in še luje kakor v drugih službah, je na polju narodno-gospodarskem. „Bridka žalost me prešine — ko se spomnim domovine“. Poglejmo malo okoli sebe! Kje je kak boljši košček v deželi, da ne bi ga imel v lasti tujec? Naši gradovi, — kdo gospodari po njih? Kako prostrana posestva, kako razsežne gradove imajo, Slovenci pa ostanke, Kras in suho Krajino, to je naše veleposestvo. Vrh tega pa še to krivično volilno „pravico“. In ti klopi, ki so se zajedli v našo kožo, imajo sedaj odločilno besedo pri nas. Zakaj? Po naši neumnosti? Quousque tandem! Res, doklej še? Kdaj se bomo že spametovali? Kako, da ta peščica Nemcev gospoduje nad

---

— 35 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE.

Poslov. Podravski.

(Dalje).

ČETRTA KNJIGA.

Ta vprašanja so mu silila v glavo. Ogleda se naokrog, iskajoč na nje odgovora. In on, ki je stopil semkaj otožen in malomaren za vse, kar ni bilo v zvezi z njegovim trpljenjem, se je zanimal čimdalje živeje za vse, kar ga je obkoljevalo. Odrinil je za procesijo v gaj.

Zdramila ga je vonjava kadil in duhtečih cvetic.

„Ali se sežigajo tu kaki darovi?“ vpraša poleg sebe stoječega moškega.

„Dà, pred oltarjem Diane.“

Vprašani je odgovoril v maternem jeziku Ben-Hura.

Poslednji ga začudeno pogleda.

„Ali si Hebrejec?“ ga vpraša.

„Rodil sem se v Jeruzalemu, ne dalje nego za lučaj kamena od velikega trga“.

Mladenič je hotel nadaljevati razgovor s svojim rojakom, toda tolpa ju je odrinila vsakseb. V spominu mu je pa ostala tujčeva podoba; lice je kazalo židovski tip, oblečen je bil v temno-bronasto obleko; na glavi je imel ovoj iste barve, zvezan z žoltim svilnatim trakom.

V gneči je Ben-Hur končno dospel na mesto, od koder je ozka stezica držala v globel gaja.

Goščava je tu na videz kazala, da se je še ni dotaknila človeška roka, toda če si jo ogledal podrobnejše, si lahko opazil, da je tudi že tu storila umetnost svoje; izmed trave so kukale veličastne cvetice, drevje je rodilo izborno sadje, in da bi ničesar ne manjkalo k sreči povodnih vil, bivajočih v tej samoti, je šumljal v senci dreves po zakrivljeni strugi bister studenec.

Nad glavo Ben-Hura in okrog njega se je razlegalo tičje petje; škrjanci in slavčki so gostoleli svoje pesmi, golobje grgetali, prepelica je smuknila izpod njegovih nog, prav nič se ni bala ljudij.

Ben-Hur, v čuvstvu nekake sladke bolezni, se je vsedel pod citronino drevo.

Nad njegovo glavo je bilo obešeno gnezdo sinice. Tičica ga je ogledovala, kakor bi hotela reči: „Ne bojim se te; tu je samo jedna vladarka — ljubezen.“ Po tej ljubezni je zakopranelo mladeničevo srce. Prvikrat v svojem življenju je poželel okusiti njeno razkošje, toda . . . na misel mu pridejo oni, ki so mu najdražji.

„O Bog Izraelov!“ je zaklical z razpaljenimi ustmi od zlobnih mislij — „o mati! o Tirza! Preklet naj bo ta trenutek in to mesto, kjer sem mogel na vaju pozabiti!“

Bežeč, kolikor so ga noge nesle, iz te razkošne goščave, je dospel k zalemu granitnemu mostu, ki se je dvigal nad kanalom. Poleg tega mosta jih je bilo še več drugih, vsak v drugačnem slogu. Tihe, kot zrkalo prozorne vode, so se za nekoliko streljajev daljave spremenile v slap, šumeč po skalah, spodaj je bilo zopet prozorno jezero, pa zopet slap, in to tako daleč, kolikor je moglo oko doseči. Za mostom in kanalom so bile livade, gaji, hribi, tajnostne vodline, griči, ozalšani kot igrača z letovišči, doline z zelenimi livadami, na katerih so se pasle zale, bele črede.

Od daleč je bilo slišati klic in petje pastirjev.

Pod milim nebom so bili postavljeni oltarji; pred vsakim je zažigal darove duhovnik, oblečen v belo obleko. Od jednega do drugega so korakale procesije in dim kadil se je dvigal k oltarjem.

Vodlina je bila veliko svetišče. Stavbar je ni zagradil s stenami, ni ozaljšal s stebri in hodniki, le naravo je vzel v svojo službo.

Isto tako je nastala tudi stara Arkadija. Tu, kakor tam je bil stavbar Grk,

Z mosta je odšel Ben-Hur na livado. Zala pastarica je baš gnala po njej čredo ovac. „Pojdi“ mu je ljubko pomignila, stopajoča mimo njega.

On je šel dalje.

Za nekoliko korakov daljave pred oltarjem iz belega mramorja je mlada ženska zažigala ogenj v brezovem popelniku (cognjišču), ljubko mu migajoča z brezovo vejico. „Stoj“, je dejala z nežnim glasom.

On je šel dalje.

In znovič je srečal procesijo; spredaj so šle mlade deklice, veselo prepevajoče in poskakujoče; za njimi so šle ženske v polnem razvoju svojih mičnostij; nesle so darove iz sadja in okusnih slaščic. Vabile so ga z besedo in pogledom: „Pojdi z nami! Naj se združijo roke, naj se razliva vino, naj veselje napolni naša srca.

Uživajmo življenje. Saj živimo samo enkrat. Torej . . . pojdi z nami!“

Toda mladi žid je šel dalje, ne meneč se za vse skušnjave.

Razumel je sedaj, kaj je bila vodlina Dafne — bivališče ljubezni, toda, o groza! ljubezni — napačne.

In evo, to je bil oni sladki prostor, o katerem je slišal.

Za take cilje so kralji v izobilju razsipavali zlato, stavili kipe in oltarje! Potoki in lilije, čiste lilije, so služile takim smotrom!

nami, odkod ta čudna prikazen? Sreča nam res ni bila nikdar mila, nekaj pa smo tudi sami krivi. Naša pohlevnost presega že vse meje. Vzgojeni smo tako, navajeni smo gledati, da imajo pri nas vse boljše tujci, in umevno je, da nam radi tega gospodarijo. Navadili smo se tujega jarma, da ga nič več ne čutimo. Naše rodoljubje, katero je nam Stvarnik globoko zarisal v dušo, pravi in glasno vpije, da tako ni prav!

Pačenje krajevnih imen.

Prijatelj našemu listu nam je poslal tale sestavek:

V obče je znano, kako kvarijo povsodi, kjer le morejo, bodisi Lahi ali Nemci, naša imena in hočejo na ta način izpremeniti po sili našo slovensko deželo in naša imena v tuja. S tem nas hočejo pred svetom spraviti v nič; ker nas samih ne morejo, pa potujčujejo naša krajevna imena, češ, da bi tujci mislili, da nas sploh ni na svetu. In to se tudi godi. Ako dobi tujec tak zemljevid v roke, kakor je prišel slučajno meni, mora biti res trdnega mnenja, da je vsa Primorska, Kranjska, Štajerska in Koroška laška ali nemška. Ta zemljevid, iz katerega hočem navesti nekaj prav lepih vzgledov, je: „Generalkarte von Kärnthen, Krain, Küstenland. Gezeichnet von R. A. Schulz, Ausgabe 1893!! Verlag Artaria & Wien". — V tem res nisem našel nobenega krajevnega imena, ki bi bilo prav pisano, resnično nobenega. Vse je spačeno, vse tako čudno skovano, da je že smešno, in da mora človek misliti, kak namen je imel ta, ki je tako koval, in ali se ni zgodilo iz posebnih namenov. Nekaj vzgledov! Začnimo pri Predelu in dol naprej!

Breth namesto Log. — Ober Breth (Strmec). — Coritenza (Koritnica). — Bucovaz (Bukovec). — Looch (Log). — Grintouz (Grintovec). — Terglou (francosko iz časa Napoleona? Triglav). — Reumsiza (to mi je uganka, morda Remšica). — Bausica (Bavšica, tukaj pozna «c», drugod pa z!) — Sotscha (Soča). — Percumerzhe (Pri Kumerču?) — Czernitschie (Černiče). — Cesoča (tukaj pozna «č», drugje tsch). — Plusna (Plužno). — Pod Glauza (? slov. ne vem). — Proct (Prod). — Serpenizza (Serpenica). — Jeserza (Jezerca). — Bergogna (Breginj. Zakaj ne Vergogna?) — Sedulla (to je najbrž iz rimskih časov kaj? Sedlo). — Podbiella (Podbela). — Langh (kitajsko?, sedaj Logje). — Boregna (Borjana). — Kreda (sevè vse na «a», Kred). — Starasella (Staroselo). — Robig (Robič). — Sussid (Sužid). — Dresenza (Drežnica). — Caporetto (stoji samo to ime za Kobarid). — Iderska (vse na a!) — Libussina (skovano iz Libušnje ali bolje Ljubušnje). — Ursina (za Vrsno). — Camigna (to je še najlepše, namreč slov. Kamno) in Camigna stoji tudi za Kamnje na Vipavskem. — Ni se torej čuditi, da pošiljajo pisma, ki imajo naslov za Trento, v Trient na Tirolsko in v Tokaj, ako stoji Tukaj (Loco). — Dalje! Luico (Livek). — Teuszach (nisem mogel rešiti, preumetno skovano). — Salischze (Selišče, nemški, laški, poljski in ne vem še kateri alfabet, le slov. ne). — Vollaria (Volarje). — Tolmino, Tolmein ie slov. Tolmin ni. — Drenchia (Dreka). — Platischis (Platišče). — Losilo (Košina planina). — na Calo (Na Kalu). — Polocher (Pologar). — St. Peter di (!) Loia (Ta je lepa! Ljudje pravijo: Sv. Peter na Logeh, a skovano je tako, da je mi misliti, tam gori so čisti Francozje. Iz leta 1809?) — Podmeuz (Podmelec). — Bazia (Lubino). — Sredgna (Srednje). — Paniqa, Pechina, Recca. — Roche (francosko, Roče). — Can (Kal). — Lom di Tolmino! — Schebrellia (uboge Šebrelje, v kako obleko so te zgatili). — Loqua, Chiapovano, Per Nemzeh, Ronzina, Sapatoc. — Ancova (Anhovo). — Mernico (Mirnik). — Cosbana (Kožbana). — Ossegliano (Ozeljan). — Ottelza (Otlica). — Sabia (Žablje). — Scoffle (Škoflje). — Dollech (Dol, v Doleh). — Wukouza (tukaj pozna «k»). — Pliscovizza (Pliskovica). — Tomay (sami Ogri!!) — Sgonico (Zgonik). — Opschina (Opčina). — Bukuje (Bukovje). — Oppachiasella (Opatjeselo). — Lupa (Levpa). — Goregne (Gorenje). — i t. d v neskončnosti!!!

Navedel sem le te vzglede, ki bodo, zdi se mi, zadostovali. In takih imen ni le na Primorskem, ampak po vseh deželah slovenskih, a laška imena so vsa pravilno pisana! In ta zemljevid je „Generalkarte" in iz leta 1893!!!

Čujte pa nekaj krajevnih imen na poštnih pečatih.

Dvojezični pečati: Breth in Log, Duttovlje in Dutovlje, Cernizza in Černica (zakaj ne Črniče?), Woltschach in Volče, Sessana in Sežana, Matteria in Materija, Senosetsch in Senožeče, Bergognja (!) in Breginj, Nassenfuss in Mokronog, Bigliana nel Coglio in Biljana v Brdih (!). Schönpass in Šempas, Unter Schischka in Spodnja Šiška, Canale in Kanal, Serpenizza in Serpenica, Samaria in Šmarje, Corgnale in Lokev, Ranziano in Renče, Quisca in Kojsko, Salcano in Solkan, Sagurie in Zagorje, Sagor in Zagorje ob Savi, Luiko in Livek, Sairach in Žiri, Auzza in Avče.

Samo nemški ali laški pečati: Lengenfeld (Dovje), Tolmein (Tolmin), Zoll (Col), Prosecco (Prosek), Abbazia (Opatija), St. Veit ob Wippach, Pisino, Lussin piccolo, Nabresina, Dolegna, Capodistria, Montona, Pettau, Barcola, Trifail, Lichtenwald (Sevnica), Idria.

Pravilni pečati so: Čepovan, Slap, Grahovo, deloma Podmelc, Kamno, Žaga, Robič, Komen, Soča, Divača.

Naj za danes zadoščajo ti zgledi. Kar se tiče poštnih pečatov, naj se oglašajo obč. starašinstva s protesti — in bolje bo. Za izgled naj povemo, da spaka Chiapovano za Čepovan je izginila, ker se je občina odločno postavila po robu. Vigilantibus jura! Bdečih je pravica!

DOPISI.

Iz Batuj-Sela 29. aprila. — Britka izguba je nas zadela, ker nas je zapustil naš dolgoletni nadučitelj, g. Ign. Bajt. Ta izguba nas je pa tem bolj potrla, ker je prišla tako nepričakovano. Radi tega se pač ni čuditi, da so se stariši in otroci s solzami v očeh poslavljali od njega. Kako bi pa tudi ne, saj on je bil tako rekoč ustanovitelj naše dvorazredne šole, ker redek je učitelj, ki bi bil služboval na enem mestu kot podučitelj — v začetku je bila namreč naša šola črniška podružnica, — potem kot učitelj-voditelj in slednjič kot nadučitelj. In res, pod njegovim vodstvom se je vredila šola ter napredovala od leta do leta tako, da se prišteva sedaj med uzorne šole, kar priča pohvalni dekret slavnega c. kr. okr. šol. sveta, ki ga je dobil g. nadučitelj.

A kaj bi popisoval njegove vrline; zadosti je, ako rečem, da je bil vzgleden učitelj v vsakem obziru. V njegovem tukajšnjem, ednajstletnem službovanju ni našel gotovo nikdo niti najmanjšega spodtikljeja. Povsod je bil natančen, posebno kar se tiče šole. Zato smo ga vsi radi imeli in spoštovali. Razven tega je bil še cel čas naš organist in pevovodja.

Sedaj pa nas je zapustil on, o katerem smo že mislili, da se je pri nas za vedno udomačil. A dasi smo žalostni radi njegovega odhoda, vendar mu iz srca voščimo vse dobro tudi v njegovi novi in boljši službi!

V slovo pa mu kličemo še: „Bog mu obilno povrni veliki trud, kateri je imel pri nas".

Iz Bolca. — Mnogo se govori dandanes o probujeni narodni zavesti Slovencev na Goriškem. Jaz ne poznam sicer veliko razmer po drugih krajih Goriške, toda kar se tiče domačega mi trga Bolca, reči moram, da je tu pri nas treba storiti še mnogo, da bode tudi lepi naš trg res naroden, da bode i naše ljudstvo zavedno in pripravljeno, dospeti po poti samopomoči do boljše bodočnosti in se otresti trde pesti naših narodnih nasprotnikov.

Rekel sem, da manjka pri nas še veliko, da je treba storiti še mnogo, posebno v probujenje kmetskega in delavskega stanu. Imamo sicer „narodno čitalnico", toda njeno delovanje (ako smem tako imenovati njeno životarenje!) omejuje se jedino na našo inteligenco, med tem, ko se za prosto ljudstvo ne briga nikdo. Da je to silno žalostno, ker manjka ljudstvu pouka in pametne organizacije ter narodne zavesti, dokazati hočem v par besedah.

Znano je, da gre večina naše mladine in moških sploh po svetu, kjer se le preradi navzamejo tujega duha, da pride celó tako daleč, da se mnogi sramuje svojega materinega jezika. To bi se ne zgodilo, ako bi bili od doma utrjeni v svojem narodnem prepričanju, ako bi jim tlela v srcu iskrica ljubezni do svojega milega rodu in jezika. Ali ne le ti, ki gredó v svet, nimajo večinoma nikake narodne zavesti, marveč opazujemo isto tudi pri rokodelcih in obrtnikih, ki so doma.

Res, da imamo tu nekatere častne izjeme, ali v obče vlada vendar nekaka narodna mlačnost, kar gotovo ni v čast lepemu našemu trgu. Iz tega vidimo, da je nujno potrebno, storiti kaj v to, da postane Bolec če ne prvi, pa vsaj jeden prvih trgov na Goriškem z ozirom na narodno zavest. Potrebno je to tem bolj, ker vsakemu pravemu rodoljubu ne sme biti vsejedno, da je sicer tako lep in velik trg v narodnem oziru popolnoma mlačen!

Po mojih mislih bi bilo v prvi vrsti potrebno, da se osnuje nemudoma rokodelsko ali delavsko bralno društvo, da se organizuje tako posebno doslej nezavedna mladina. Stareji rodoljubi sezimo prvi po delu, mladina nas bode rada slušala, a na roko naj gredo temu tudi oni, ki so poklicani v prvi vrsti, da vodijo, poučujejo in probujajo. Vemo, da je storil g. pevovodja že mnogo, a storiti dá se še mnogo, dokaj je še neobdelane ledine, in s požrtvovalnostjo in ljubeznijo bi se dalo doseči, da bi se ustanovilo in tudi lepo razvijalo nasvetovano društvo.

Dragi mi rojaki! Potreba je velika, narodne zavesti manjka med našim ljudstvom. Posvetujmo se torej v tej reči in skušajmo vsak po svojih močeh, da se ta ideja čim prej uresniči v čast našemu trgu in v korist milemu slovenskemu narodu! Prosim torej, da bi se oglasil kdo v prih. štev. cenjene „Soče", da bi se reč tako najhitreje pospešila. Priprost Bolčan.

Domače in razne novice.

Novi nadškof in knez, dr. Jakob Missia, pride, kakor se čujejo glasovi, v Gorico že do nedelje t. j. do 8. t. m., nakar bo dné 15. t. m. slovesna inštalacija. Ker nadškof in knez še vedno boleha, ostane baje prošt mons. Jordan še nadalje za generalnega vikarja.

Do slovenskega razumništva, sosebno do gospodov župnikov in županov, se obračamo še enkrat z nujno prošnjo, naj delujejo med našim ljudstvom v zmislu poziva drž. poslanca Spinčića, da se dopošlje istemu čim več gradiva v dokaz osrednji vladi, kako postopajo v resnici politične oblasti na Primorskem glede na rabo jezika v reševanju slovenskih in hrvatskih ulog. Za to gospodom rodoljubom širom vse Primorske polagamo še enkrat na srce prošnjo g. posl. Spinčića: da mu blagovolite priobčiti — označivši dan, mesec, leto ter številke — vseh onih dopisov političnih oblastij, namreč c. kr. okr. glavarstev, c. kr. eksponovanih političnih oblastij, ter c. kr. namestništva, ki so pisani italijanski ali nemški na hrvatske ali slovenske uloge in to od leta dni sem, izrecno od 31. marca 1897. do 31. marca 1898.

Domoljubi, prijatelji! Vstrezite tej prošnji nemudoma, ter dopošljite svoja dotična pisma na naslov gosp. Vekoslava Spinčića, Dunaj, parlament!

Oh, to naše ljudstvo! — Kakó so naši okoličani še grozno „nazaj", smo doživeli tudi te dni kričeč dokaz. Neki žid je otvoril štacuno manufakturnega in drugega blaga v Vrtni ulici. Res je, da je naznanil svojo kupčijo tudi s slovenskimi lepaki, ali da je naše ljudstvo drlo k njemu, kakor s procesijo, to je vendar malce že preneumno. Polna štacuna je bila naših žensk iz okolice, in še zunaj pred štacuno in na cesti so se kar trle..., kakor bi žid dajal blago zastonj. — Ali naše kmetice s takimi kupčijami svojo rodbino oblačijo ali — slačijo, o tem bi se seveda še dalo govoriti. — Sploh opažamo, da one ženske, ki prihajajo iz bližnje okolice vsak dan v mesto, so najmanj zavedne. — Rodoljubi, kaj delate? Ali spite?! Tu je treba ljudem poduka!

Čitalničarji na izletu. — V nedeljo je izletelo kakih 50 oseb iz čitalniške srede v Renče. Kolesarji in kolesarice pa so šli v Dornberg in so se vrnili v Renče, kjer je bila prav prijetna zabava. Izletniki so si tudi ogledali razstavo tamošnje zidarske šole, ki je ta dan zaključila šolsko leto. (O tej šoli in razstavi nam je obljubljeno točneje poročilo. Nadzornik obrtnih šol g. Heský je bil jako zadovoljen z uspehom. Upanje je, da se otvori še tretji tečaj).

Kako je „Sentinella" zlobna. — Piše, da so spustili preteklo nedeljo v tukajšnjem Alojzijevišču balonček s slovenskimi barvami v zrak ter dostavlja prav otročje, da dajejo vodje tega zavoda svojim učencem poduk v politiki, čeprav sv. Alojzij ni bil politik in tudi ne Slovenec.

To bi bile sicer otročarije, ali za takim pisanjem tiči zloba. Tako pišejo radi tega, da bi škodovali slovenskemu Alojzijevišču, in za to iščejo prilike, ker je ne najdejo na tleh, pa v zraku.

Kdo ve, če je sploh resnica, da je bil oni balonček slovensko barvan, ali tudi če je bil, ne stoji s politiko v nobeni zvezi in

---

Velika razburjenost se je polastila čistega srca sina Izraelovega. Šel je naravnost naprej, glavo ponosno po koncu noseč; trudil se je, ne videti tega, kar ga je obkoljevalo.

Iskajoč sence in mirú je krenil proti cipresnemu gaju; v tem začuje v daljavi odmev trombe. Ozre se in na veliko svoje veselje zagleda rojaka v travi ležečega, s katerim se je bil pred par urami srečal na poti v svetišče. Tujec je vstal ter stopil k njemu.

„Pozdravljam te že drugič!" reče mu.

„Tako tudi jaz. Ali greš proti oni strani, kakor jaz?"

„Ne vem, kam si namenjen. Jaz nameravam kreniti na dirkališče."

„Na dirkališče?"

„Dà. Odmev trombe, ki si ga pred kratkim slišal, je klical borilce."

„Spoštovani človek!" reče Ben-Hur, „danes sem prvikrat v tem gaju; vse mi je tu tuje; kaj hvaležen ti bom, ako mi hočeš biti kažipot."

„To mi bo prav prijetno. Toda evo, vozovi že drdrajo na dirkališče. Razločno čujem njih ropot."

Ben-Hur položi tovarišu roko na ramo.

„Jaz sem sin Arija, duumvira", reče.

„A jaz sem Malluh, trgovec v Antijohiji."

„Torej, spoštovani Malluh, prosim te, pojdiva urno na dirkališče. Moje ime je znano v rimskih cirkih. Rad bi si ogledal tukajšne igre."

Malluh se je obotavljal.

„Praviš, da duumvir je bil Rimljan. Čemu pa" — vpraša — „vidim njegovega sina v obleki Izraelca?"

„Plemeniti Arij mi je bil samo drugi oče", odvrne Ben-Hur.

„Aa! tako? Oprosti mi mojo radovednost."

Prekoračivši cipresin gaj, sta dospela na obširno polje.

Tu so bila široko naokrog poteptana tla, polita z vodo. Okrog je bila napeta vrv, za laket visoko nad zemljo, ki je ločila tlak od gledalcev.

Poslednji so sedeli naokrog na lesenih klopeh; platno, razpeto nad njimi, jih je varovalo pred solnčnimi žarki. Tudi naša znanca najdeta prostor.

Ben-Hur je štel vozove, ki so pridrdrali na dirkališče. Bilo jih je devet.

„Mislil sem", je dejal, „da tu na vzhodu imajo v vozove vpreženih samo po paru konj, toda tu vidim same četvorke. Vozniki morajo biti častiželjni... Ha! bova videla, kako se jim posreči!"

Osem četvork je zdrdralo mimo, dirjajočih na prostor, kjer se je pričela dirka. Nekateri so šli dirjaje, drugi korakoma, deveta pa je zdrdrala mimo kar skokoma.

Iz prsij Ben-Hura se izvije krič začudenja.

„Kako izvrstni konji! Poznam cesarske hleve, Malluh, toda zagotovljam te, da takšnih še nikdar nisem videl."

Četvorka se je nahajala prav pred njegovimi očmi.

Nakrat pa so se konji zapletli in voz se je zvrnil, v tem hipu pa je nekdo med gledalci osupno zakričal.

Ben-Hur se ozre ter zapazi starca z dolgo, belo brado, ki je, prekrižavši roke, kričal na vse grlo.

„Abadau! ujemi jih! Tecite, dirjajte urno, moji otroci!"

Nekoliko bližje njega sedečih gledalcev se je jelo smejati.

„Smeli bi vsaj spoštovati njegove sive lase! Kdo pa je ta?" vpraša Ben-Hur svojega tovariša.

„Mogočen vladar v puščavi, lastnik brez številnih čred velblodov in konj najplemenitejše vrste, šejk Ilderim po imenu", odgovori Malluh.

Med tem je starec neprestano obupno kričal služabnikom:

„Ujemite jih brž ko mogoče! To so vaši ljubčki! Rodili so se, kakor vi, v puščavi! Ali čujete? Pomilujte jih! Prokleti Rimljan!" je klical šejk, stegajoč pesti proti vozniku. „Prisegal je, da jih bo znal brzdati, prisegal na vse svoje latinske bogove! Ne, pusti me na miru", sem mu dejal. „Leteli bodo kakor orli, a ubogali me kakor jagnjeta", se je hvalil ta lopov! Prekletstvo naj pade na njegovo glavo. Prekleta bodi mati, ki je rodila takega lažnjivca!... Moj najdražji zaklad!... „Naj bi se le drznil dotakniti se katerega z bičem..."

Ostale besede so mu zaostale v grlu.

Konji so se zapletali čimdalje bolj. Služabniki se spusté med nje.

„Urneje, pridržite jih! Spregovorite jim besedo, jedno besedo od pesmi, katero vam je mati prepevala pod šotorom... Oj bedak! norec!... da sem zaupal Rimljanu!"

Zmanjkalo mu je sape.

Ben-Hur je razumel starca. Prepričan je bil, da starec se ni bal za življenje svojih konj radi gmotne izgube, marveč jedino radi tega, ker jih je ljubil, kakor lastne otroke. Zrastli so pod njegovimi očmi, bili cilj njegovega truda, predmet njegovih sanj po noči, bivali so ž njim in ž njegovo rodbino pod jednim šotorom tam sredi peska v puščavi, sedaj pa jih je prignal semkaj, da tu osramoti ponosne Rimljane, kajti on niti za trenutek ni dvomil, da zmagajo, ako se le najde kdo, ki jih bi znal voditi.

(Dalje pride).

le zlobna „Sentinella“ more porabiti tako reč v svoje svrhe. Dobro došlo jej je vse, s čemer more udrihniti po Slovencih. Sicer pa naj se prime „Sentinella“ sama za nos ter naj pomisli, kaj se na Goriškem in sploh v Primorju počne z barvami italijanske trobojnice! Pometajte pred svojim pragom!

„Tipografia Cittadina“ — še pred malo časom „prva slovenska tiskarna“(!!), a danes v oblasti preglasovite „Sentinelle“ — je onečastila svoje imé s slovenskimi lepaki, na katerih je prekrstila celó „via Mercato“ v — „Tržno ulico“. Gotovo se je Imbriani v grobu obrnil radi tolikega onečaščenja „italijanstva Gorice“.

Zopet tožbe! — Državno pravdništvo se proti „Soči“ ne zadovoljuje le z naplembo, ampak nas tudi toži po znanih harmonika-paragrafih 300 — 305. Brez sleherne preiskave nam je bila naznanjena kar glavna obravnava dné 6. t. m. — ne pred poroto, marveč pred navadno „krvavo rihto“. Predsednik sodnemu dvoru bo g. svet. Zörrer, ki tudi še ves tiči v koži državnega pravdnika. — Ako bo še prisednik drugi bivši državni pravdnik, — tedaj vemo že naprej, v kakošni vodi plavamo.

Shod za ustanovitev „Mizarske zadruge“ v Solkanu priredi naše „Trgovsko obrtno pospeševalno društvo“ v nedeljo dne 8. maja ob 5. uri popoldne v županstvenih prostorih. Rodoljubni mizarji v Solkanu imajo torej lepo priliko, da se po dolgem zavlačevanju enkrat vendar uresniči hrepenenje po „Mizarski zadrugi“. Na delo torej!

V kavarni „Nazionale“ poleg „treh kron“ je bil davi ob 1. popolnoči tolik pretep, da so zbudili ljudi v sosednjih hišah. Kakih šest Lahov je pretepalo nekega slovenskega kmeta; suvali so ga, vlačili po tleh in konečno se jim je vendarle posrečilo — vreči ga na cesto. Naši Slovenci bodo odšlej seveda še bolj pridno drli v to kavarno.

Za Čehovinov spomenik so še darovali: deželni zbor goriško-gradiščanski 100 gld.; deželni zbor kranjski 50 gld.; zastavljalnica in hranilnica v Gorici 25 gld.; dalje gg. častniki 12. topničarskega polka gld. 16·10; častniki 25. pešpolka 20 gld. — Po 10 gld.: Alfred grof Coronini-Cronberg, državni in deželni poslanec v Gorici; častniki 3. in 6. topničarskega ter 1. ulanskega polka; Jurij baron Locatelli-Schönfeld, c. in kr. nadporočnik v Gorici; občina Solkan; baron Piret de Bihain, c. in kr. general konjice. — Po 5 gld.: Ivan Braunitzer pl. Braunthal, c. kr. gozdarski oskrbnik v Gorici; Karol vitez Defacis, c. kr predsednik okrožne sodnije v Gorici; Fran Vodopivec, c. kr. šolski nadzornik in ces. svétnik; Andrej Marušič, častni kanonik ih c. kr. profesor v p.; Anton Feigel, trgovec v Ajdovščini; Gustav Semrad, c. in kr. gen. major na Dunaju; veteransko društvo „Tegetthof“ na Dunaju; veteransko društvo «Hless» na Dunaju; Ivan Mur[illegible], c. kr. svetnik v Ljubljani; dr. Josip Serne, namestnik deželnega glavarja v Celji; častniki 7. topničarskega polka v Gradcu. — Po 2 gld.: Ivan Trost, c. kr. carin. upravitelj v Gorici; Ivan Fonzari, posestnik v Št. Mavru; Anton Figelj, in J. Pintar, posestnika v Pevmi; J. Omers, župnik v Sežani; A. Z. D. v Přemyslu. — Po gld. 1·50: Anton Braunitzer pl. Braunthal, c. kr. sod. svetovalec v p. (tretji dar); Fran Zucchiatti, posestnik v Medani. — Po 1 gld.: Ludovik Kumar, župnik v Biljani; R. Jelušič, župnik v Beršecu; Ed. Legat, c. in kr. kaplan v p.; A. Poljšak, kaplan v Sotrem; Viktor Bežek, c. kr. profesor v Gorici; Miha Marinič in Josip Marinič, posestnika v Podsabotinu; dr. Jurij Hrašovec, odvetnik v Celji; D. A. R. na Dunaju. — X. 80 kr. — Po 50 kr.: „Tone“ iz Ajdovščine; Anton Panzera, c. kr. kontrolor; J. Schivitz pl. Schivitzhoffen in Peter Zei, c. kr. car. oficijala v Gorici; „Francelj“ iz Sežanskega Komorna. Obresti od naložene glavnice pri goriški zastavljalnici in hranilnici znašajo 111 gld. 2 kr.

Zamorci so prišli. Zadnjič smo povedali, da dospejo v kratkem v Gorico, in res so prišli danes utrujeni in upehani, ker vročina pritiska. Želé si torej, da se morejo kmalu opočiti v sencah gostilniških vrtov in sob. Koder še nimajo zamorca, naj si ga naroče pri nas nemudoma, ker drugače nidejo nazaj. Prišlo jih je le devet, dasi jih je naznanilo svoj prihod desetorica. Jednega so namreč obstrelili na ladji, ko se je peljal v Evropo. Amerikansko-španska vojna ga je prisilila, da je moral v bolnišnico.

V nobeni slovenski gostilni v mestu, kakor tudi na deželi, ne bi smeli pogrešati zamorca, ki žré darove za „Šolski dom“. Žró pa krajcarje, petice, desetice, krone, najrajše pa goldinarje. Torej postrezite jim!

Medanska občina je v svoji zadnji seji soglasno sklenila pristopiti „Šolskemu domu“ kot ustanovnica z zneskom gld. 100. — Medanska občina je torej peta, ki je pristopila „Šolskemu domu“ kot ustanovnica. Upamo, da pridejo za njo tudi druge. Prosimo pa, ne odlašati, ker „Šolski dom“ ima biti v par mesecih že pod streho.

Iz Medane v Brdih se nam poroča, da so se tamošnje letošnje občinske volitve vršile v najlepšem redu, kar je v čast vsem rodoljubom tamkaj, ker v edinosti je moč. Po dopolnjenih volitvah so se občinarji zbrali pri kozarcu vina ter prepevali narodne pesmi, veseleči se v lepi složnosti. Kurat, preč. g. Kurinčič, je v svojem govoru omenjal tudi „Šolskega doma“ in takoj je nekdo porabil priliko, da se je za ta prepotrebni zavod nabralo 21 gld. — Medanci so patrijotični ljudje in zato so se o tej priliki spomnili tudi presvitlega cesarja, kateremu so zaklicali trikratni „živio!“

Trgovina v najem. — V prometnem slov. kraju blizu Gorice se oddá v najem že znana trgovina z mešanim blagom, tobakarno in pekarijo. Zaslužek najmanj 3000 gld. na leto. — Toda treba je kapitala najmanj 8000 gld., da se trgovina vsposobi za konkurenco. — Ponudbe na upravništvo „Soče“.

Nova trgovina z železjem v Gorici. — Lastnika nove trgovine z železjem gg. Konjedic & Zajec sta nam poslala to-le obvestilo:

Ker je prevzeta zaloga z železjem jako pomanjkljiva, prosiva slav. občins[illegible]o, da bi potrpelo, ako nama ni mogoče se[illegible], po želji postreči, zagotavljava pa, da v kratkem vse potrebno preskrbiva. Priporočaje se najudaneje, bilježiva Konjedic & Zajec.

Službo išče 28-letni izsluženi vojak, bivši orožnik, vešč slovenščine, hrvaščine, nemščine in italijanščine. — Prejel bi vsako službo, n. pr. občinskega stražarja ali kaj druzega. Naslov: Anton Zlodic. — Več pri našem upravništvu.

Listnica upravništva. — Gosp. V. H. v Lj.: Tudi priporočilo onih slik prevzv. kneza in nadškofa je reklama za neko obrt in trgovino. Tako reklamo pa treba plačati. Ako so slike zares vredne posebne omembe in se nam to poljubi, jih že omenimo. Doslej jih še nismo videli.

Dostavljamo še, da mnogi preveč izrabljajo našo dobroto. Kdor potrebuje reklame v «Soči» ali v «Primorcu», naj se oglasi najprej pri upravništvu; uredništvo pride šele v drugi vrsti na pomoč. — Takó je po vsem svetu, zakaj naj bi delali mi izjemo? «S.» in «P.» tudi ni v škodo, ako jima priporočenci dajo nekaj odškodnine od dobička njiju reklame!

Pri nikaki rodbini ne bi smeli pogrešati najboljših dveh ljudskih in domačih sredstev, namreč: Dr. Rosa balzam za želodec in pražko domače mazilo. Ista se dobita tudi v goriških lekarnah.

Radodarni doneski.

Za „Slogo“:

Prejelo upravništvo: Plačali so udnino v Kamnjah: Fr. Klanjšček, kaplan, 1 gld. Po 50 kr.: Furlan Franc, posestnik in krčmar, Janko Vodopivec, nadučitelj, Vinko Favetti, posestnik, Anton Rustja, posestnik, Marko Slokar, župan.

Prejel zacasni blagajnik: Florijan Čehovin iz Branice gld. 1·50 (50 kr. udnine).

Za „Šolski dom“:

Županstvo Medana je pristopilo kot ustanovnik, vplačavši prvi obrok gld.	50·—
Franc Kastelic, c. in kr. stotnik v pok., plača globo vsled izvensodne poravnave v neki kazenski zadevi	25·—
Po volitvi županstva v Medani (glej vest) zbrali	21·—
Andlovec Janez, trgovec z lesenim blagom in hišni posestnik v Gorici .	5·—
Medved Marija v Gorici nabrala . . .	2·50
Zamorci so požrli:	
V Plaveh pri Konjedicu	10·20
V Fonovi gostilni na Solkanski cesti	8·—
V Lisjakovi gostilni „Pri Rajhu“ . .	5·80
V Gorjančevi gostilni „Pri Attemsu“	5.10
V Rejevi gostilni pri „Pri Golobu“ .	4·35
V Špacapanovi gostilni „Pri Zvezdi“	3·20
V Gleščičevi gostilni („Kikiriki“) . . .	2·61
V Ahacovi gostilni pri „črnem orlu“	2·55
Skupaj gld.	145·31

Društvene vesti.

„Beseda“ v naši „Goriški Čitalnici“ bo v nedeljo, dne 8. t. m. Podrobnejše podatke o njej smo priobčili že v zadnji številki; ker je imela Čitalnica izrednih troškov za nabavo novih muzikalij, se porabi čisti dohodek v pokritje teh troškov. „Beseda“ obeta biti kar koli mogoče dobra in ker je namen pokriti nastale troške brzo, se je nadejati prav obilega obiska iz mesta in iz okolice.

Vstopice prodaja čuvaj v Čitalnici, do bivale se pa bodo tudi na večer pred „Besedo“ v blagajnici ob uhodu. — Vspored prihodnjič.

„Trgovsko-obrtna zadruga“ že vznemirja naše narodne nasprotnike. Bojé se je, da si je šele komaj začela delovati. Kaj šele bo v 10 ali 20 letih, ako jo bo slovensko ljudstvo takó podpiralo, kakor je pričelo?! — Tudi na občnem zboru laškega političkega društva „Unione“ v Gradišču so omenjali našo zadrugo in sicer v poročilu o odborovem delovanju. — Mi vstajamo in nje je strah! — Toda še mnogo prav odličnih Slovencev pogrešamo med zadružniki! Zakaj neki?! — Na dan gospoda iz ponižnih kotov!

„Goriška ljudska posojilnica“. — Opozarjamo na vabilo, priobčeno tudi v današnji številki, na občni zbor, ki bo prihodnjo nedeljo 8. t. m. — V prvih štirih mesecih je imela že blizu 400.000 gld. prometa. Natančneji izkaz prinesemo. — Tak zavod pač zasluži splošnega zanimanja. — Mnogi rojaki še preveč grešé v tem oziru.

560.111 gld. 80 kr. prometa sta imela „Goriška ljudska posojilnica“ (gl. 383.868·69) in „Trgovsko-obrtna zadruga“ (gld. 176.243·11) v Gorici v dobi od 1. jan., oziroma 1. dec. l. l. do 30. aprila t. l. To je velikanski uspeh, ako pomislimo, da so k temu prometu pripomogli le denarji našega srednjega in nižjega ljudstva, namreč posestniki, trgovci in obrtniki! Bogataši hodijo še vedno — svoja pota!

Društvo «Šolski dom». — (XVI. izkaz od 17. aprila do 1. maja.) Kot ustanovnik z doneskom 100 gld. oglasilo se je slavno županstvo v Kredu; g. Gregorčič Simon, vikarij v Sedlu, je prestopil iz vrste letnikov med ustanovnike z doneskom 100 gld.; „neki duhovnik ob italijanski meji“ 100 gld.; „Podkukuk“ iz Trsta 100 gld.

Vplačali so: Društvo «Lira» v Komnu, po svojem predsedniku Jos. Kovačič-u poslalo: Švara Fr. 2 gld.; Ravbar Anton in N. po 1·50; Kovačič Josip, Borghi, Godnič Ant., Godnič Miroslav, Cotič, Živec Josipina, Kovač iz Tabra, Leban Anton in Kovačič Josip št. 29 po 1 gld.; Štolfa Fr., Godnič, Nečemer Karl, Kosmina Fr.; Volčič Val., Dellaschiava Ivan, Peternel Olga, Forčič Jos., Sorč A., Lukar, Volarič, Zgajnar Matko, Kotnig, Stres, Komel Peter, Zorzi, Pajer, Forčič Janez, Kaligaris Al., Pek-Švara in Godnič Fr. po 50 kr.; Komel Al. 40 kr.; Jazbec Matija št. 43, Volčič Ant., Mržek Andrej, Švara L. in Pipan Ivan po 30 kr.; Godnič Fr. št. 55 in Zega Anton po 20 kr. . . . . gld. 26·80

«Jerenkov» France v Gorici na račun ustanovnine 2. obrok	25·—
Vales Marko, kurat v Branici, poslal 25 gld. in sicer 5 gld. za «Slogine» zavode, ostane na saldo ustanovnine	20·—
«Slov. bralno in podporno društvo» v Gorici na račun ustanov. 1. obrok	25·—
Marušič Andrej, častni kanonik in c. kr. profesor v pokoju, letnino . . .	5·—
Trampuž Ivan v Tržiču	1·—
Škert Jos., pek za vojašnico . . .	—·50
Filipič Val., delavec, R. Prestav 9 . .	—·50
Makuc Karol, Corso F. G. 38 . . .	—·50
Novič Fr., ulica S. Chiara 6	—·50
Rojic Andrej, ulica Cristo 11 . . .	—·50
Jakončič Miha, R. Castello 24 . . .	—·50
Jug Jakob, delavec, V. Cappella 1 .	1·—
Premrov Ludovik, železniški uradnik, letnino za 1898.	5·—
«Neki Podmelčan» na račun ustanov. 2. obrok	25·—
Gregorčič Simon, vikar v Sedlu, na račun ustanovnine 1. obrok	10·—
Ženski oddelek društva «Šolski dom» po gospej Kanclerjevi	50·—
Poljšak Alfonz, vikar pri S. Tomažu, na račun ustanovnine 7. obrok . .	10·—
Leban Anton, nadučitelj v Komnu, letnino za 1898.	5·—
Slavno županstvo v Kredu na račun ustanovnine 1. obrok	50·—
Gomišček Anton, mizar v Solkanu .	1·—
Rakovšček Jos. nabral med kobariškimi rodoljubi za pikanten članek v «Reichswehr» proti irredenti . . .	3·70
Kerkoč Štefan, vikar v Lokavcu, letnino za l. 1898.	6·—
Prof. Bezek donesek namesto venca pok. Kanclerju	—·50
Podkuknik iz Trsta na račun ustanov.	10·—
Po upravništvu «Soče», kakor izkazano v 32 št. iz dne 22. aprila . .	71·68
Po upravništvu «Soče», kakor izkazano v št. 33 iz dne 26. aprila . .	15·01
Dominko Josipina, vdova c. kr. okr. nadzornika	5·—
Zbrani gostje v gostilni pri «Slogi» v Tolminu, poslal g. Josip pl. Premerstein	8·50
Hmelak Fran, veletržec v Lokavcu, 10 K namesto venca Josipini Pignatari	10·—
„Mlinarjev Jože“ na račun ustanovnine še	10·—
Kopač Jernej, svečar v G., na račun ustanovnine 3. obrok	10·—
Ajdovec, spominjaje se na praznovanje sv. Jožefa v Kamnjah	6·—
Po upravništvu «Soče» št. 34 iz dne 29. aprila	34·57
Dr. Karol Triller, odvetnik v Tolminu, na račun ustanovnine 2. obrok . .	25·—
skupaj gld.	478·76
Vsled prejšnih izkazov . . . . gld.	8963·81
Do 1. maja je došlo torej v gotov. gld.	9442·57

Rojaki! Spomnite se pri vsaki priliki svoje narodne dolžnosti! V malih mesecih bode dozidan «Šolski dom» v trajen spomin 50-letnice Nj. V., našega presvitlega cesarja in v veliko korist našemu narodu. Toda da rešimo častno svojo nalogo, treba velike požrtvovalnosti, katere brezdrugačno pričakujemo. Posebno naše slov. občine bi morale biti vse zastopane pri tem svetem podjetju. Ako ne more kaka občina pristopiti kot ustanovnica z doneskom 100 gld., naj pa pristopi kot dobrotnica ali podpirateljica s katerimkoli prispevkom. Tudi posamezne rodoljube vabimo, da se vsak odveže po svoji moči, ko hitro mogoče svoje narodne dolžnosti.

Odbor društva «Šolski dom» v Gorici.

Razgled po svetu.

Jubilejna razstava na Dunaju se odpre dné 7. t. m.

Na svetovni razstavi v Parizu priredi naša država tudi etnografsko in domačo obrtno razstavo. Ali bomo Slovenci na tej razstavi sploh kaj zastopani?

Vojna med Španijo in Zjedinjenimi državami. — Kakor se glasé španska poročila, so prišli Amerikanci dne 2. t. m. pred luko Kavise, nakar so nanje iz arsenala in z ladij streljali. Amerikanci so bili primorani, umakniti se; vkljub temu pa imajo tudi Španci veliko izgube, ker se je užgala ladja „Kristina“ in druga z imen „Don Juan d' Austria“ je zletela v zrak. Mej mrtvimi je tudi poveljnik ladje «Kristina».

Razgled po slovanskem svetu.

Imenovanje. — Generalno ravnateljstvo c. kr. tabačne režije na Dunaju je imenovalo asistenta, g. Ivana Miklaviča v Trstu, oficijalom X. plačilnega razreda.

Škof Flapp se je mudil zadnje dni v Rimu. Listi ugibajo, da je Flappova avdijenca pri papežu posebnega pomena ter da bo baje uplivala na odnošaje v Istri. — Pa, v kakem smislu, tega nihče ne pove! V prid Slovanom, težko!

Kava družbe sv. Cirila in Metoda. — Založnika Kopač & Kutin v Gorici sta to kavo že dobila. Škatljice so povsem enake onim Frankove kave, le oblika je enaka škatljicam vžigalic v treh barvah in z geslom: „Mal položi dar domu na oltar“. Takó ličnih škatljic nima nobena druga kava. Tvarina je tudi res najboljša cikorija. Kdorkoli jo je poskusil, pravi, da ta kava je mnogo boljša od Frankove. Vsaka slovenska rodbina naj torej kupuje odslej le to kavo. Izgovora ne more biti, ker cena je enaka Frankovi kavi.

Ali tudi tu bodo prekupci glavna ovira razširjenju te kave, ker založnik gosp. Ivan Jebačin jim ne da nikakega dobička! Slovenci gotovo porabimo toliko te kave, da podjetništvo lahko začne kupčijo v največjem obsegu in z vso možno konkurenčno silo. Prekupcem naj se dovoli enak dobiček, kakor jim ga daje Frankova tovarna! Tudi tu bi bilo treba misliti na domačo tovarno, čemu naj tujci požró glavni dobiček?

Slovensko časopisje pa naj obrne hrbet tujim tovarnam in naj ne sprejema oglasov. Toda podjetništvo te kave naj se ne zanaša le na prostovoljno reklamo časopisov, marveč naj nastopi tudi pot oglasov, ker časopisi ne živé od zraku; ako zavrnejo dohodek na eni strani, naj se vsaj nekoliko odškodujejo na drugi. Vsakemu nekaj!

Iz cenika, ki nam je došel slučajno v roke, smo razvideli, da se založnik nekam čudno priporoča. Preprodajalcem daje namreč ta-le popust: pri 100 kilih 1 gld., pri 300 kg. 2 gld., pri 500 kg. pa le 3 gld.! Ako prekupec naroči petkrat po 100 kg., dobi popusta 5 gld.; ako pa naroči 500 kg. nakrat, dobi le 3 gld. — Kdor razume tako kupčijo, zasluži nagrade!

Občinske volitve v Ljubljani so se skončale tako, kakor je bilo pričakovati, namreč s popolnim porazom nemškega nasilstva pod okriljem vlade. Slovenski kandidatje so v vseh razredih sijajno zmagali in prav tako sijajno so propadli nasprotniki. Vsekakor pa je potreba, da se merodajni faktorji iz tega kaj naučé, ker te volitve so jasno pokazale, kaj da želé Nemci in kaj bi bilo, ako bi nasproti njim slovenska pepustljivost bila taka, kakeršna je bila nedavno nekaj časa.

Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani nam naznanja, da založnik g. I. Perdan je izročil družbi od dobička že 1000 gld. To je brezdvomno že lepa svota! To je jasen dokaz, koliko denarne sile je v našem narodu, ako jo le hočemo porabiti sebi v korist. Le vžigalice so dale v jednem letu tisočak v prelepi narodni namen, a g. Perdan ima tudi nekaj dobička, kar narodu ni v škodo! Osamosvojimo se na vseh poljih trgovine in obrti!

Želeli bi le, da bi v Ljubljani začeli misliti na domačo tovarno vžigalic! Zdi se, da na dosedanji poti ne bo mogoče le približno tekmovati z drugimi izdelki, a to bi bilo potrebno! Želeti bi bilo, da bi bilo blago povsem sposobno za konkurenco! To pa zdaj ni! — Dežela goriška gotovo precej porabi teh vžigalic. Marsikje se jih pa še izogibljejo, ker imajo preprodajalci premalo dobička! Toda občinstvo naj jih povsod zahteva! V slovenskih gostilnah bi sploh ne smeli imeti drugih! — Prosimo, da bi se nam naznanila imena trgovcev in gostilničarjev, ki se — izogibljejo teh vžigalic!

Zadnje čase vidimo, da se pri nas na Goriškem zelo širijo vžigalice tvrdke B. Fürth na Dunaju s hrvatskim napisom: «Najbolje žigice za domaću potrebu». Na škatljicah je videti hrvatsko trobojnico. Ni nam znano, imajo li kakošen dobrodelni namen ali ne, toda najbrže da ne, ker iz napisa na škatljicah ni nič razvidno. Mi smo sami tako potrebni vsakega krajcarja, da je v sedanjih resnih časih vsak znesek v tem oziru opravičeno oddan le takrat, kadar se to zgodi tako, da je kupčija združena z dobrodelnim namenom za naše narodne potrebe. Nikakor nismo s tem morda hoteli žaliti bratov Hrvatov, ker sploh tudi ne vemo, v kaki zvezi stoje omenjene vžigalice s Hrvatsko, toda časi pri nas so taki, da moramo priporočati vèn in vèn Slovencem v mestu in na deželi vžigalice „Družbe sv. Cirila in Metoda!“ Držite se v kupčiji vsestransko v prvi vrsti tega, kar je naše!

Čujemo pa tudi, da ponekje brezvestni prodajalci prodajajo te vžigalice dunajske tvrdke Fürth kot vžigalice „Družbe sv. Cirila in Metoda“ zlasti po deželi. Ljudje zahtevajo

„slovenske“ vžigalice, dobe pa one druge. Zato se nam zdi umestno omeniti, da imajo slovenske vžigalice napis: „Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Mal položi dar domu na oltar!“ — Kupujte torej samo take!

Oglasi po slovenskih časnikih. — Tako pogostoma je bilo čitati po raznih slovenskih časnikih raznotere oglase tujih tvrdk in celo takih, katere so prav očito, ob volitvah in s podpiranjem slovenskim težnjam naravnost nasprotnih društev à la „Schulverein“, „Südmark“, „Lega Nazionale“ pokazale svojo nenaklonjenost nasproti Slovencem, ki so jim pa takrat, kadar kaj kupijo pri njih, prav dobrodošli gostje. Takih oglasov je bilo jako veliko, in jih je še, kar priča, kako mnogo slovenskih grošev grè v tuje žrelo. — Z veseljem smo torej pozdravili odločno izjavo „Slovenskega Lista“, da odklanja oglase tvrdk, ki so Slovencem sovražne ter da prinaša samo oglase slovenskih in Slovencem prijaznih tvrdk. Čudno res je, čitati na prvih dveh, treh straneh ostre besede proti zagrizenim sovražnikom, Nemcem in Lahom, na zadnji pa videti, kako baš v istem listu inseruje nemška ali laška tvrdka v številki za številko, katero list s tem, da priobčuje oglas, tudi priporoča. Kako protislovje!

Zadnje občinske volitve v Ljubljani so odprle v tem pogledu oči tamošnjim časnikom, v prvi vrsti dnevnikoma, ki so razven „Slov. Lista“ prinašali kaj pridno oglase nemških tvrdk. Kakor poročajo, utegnejo sploh opustiti sprejemanje oglasov od nemških tvrdk. To je pač zadnji čas. Treba je podpirati narodne obrti, da se razširijo in utrdije, potem pa bodo te inserovale in izgube ne bo nikake. Nočemo se hvaliti v tem oziru, ali vendar ne moremo si kaj, da ne bi povedali o tej priliki javno, da bi bila «Soča» zaslužila si lahko lansko leto z inserovanjem laških tvrdk najmanje 500 gld., ali odklonili smo odločno vse ponudbe. — Trdno gospodarsko polje je podlaga vsemu narodnemu razvitku, in v to svrho treba delati in tudi kaj žrtvovati!

„Slovenska Matica“ v Ljubljani vabi na CXV. odborovo sejo, ki bo v pondeljek dné 9. maja t. l. ob petih popoldne v društvonih pisarniških prostorih. Spored: 1) Naznanila predsedništva. 2) Potrditev zapisnikov o CXIV. odborovi seji in o XXXIII. rednem občnem zboru. 3. Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4) Posameznosti.

Slovani v pruski Šleziji. — V tej nesrečni deželi, nasilno ukradeni in odtrgani od krone svetovaclavske v osemnajstem stoletju, živi poleg tri milijonov Nemcev tudi 73.000 Čehov, okoli 800.000 Poljakov in nad 30.000 lužiških Srbov. Pred stoletji tu ni bilo Nemcev, danes imajo že tričetrtinsko večino. Nemci provajajo tu prav po Momsenovih načelih veliko svoje «kulturno delo»! Ako bi nas Slovane jedenkrat že pamet srečala, bi utegnili drugače obračunili z nemškimi kulturonosci. — V šolah je vse nemški. Učitelji ne smejo spregovoriti niti besedice slovanski. Otrokom se prepoveduje, da niti na ulici ne smejo govoriti v maternem jeziku, češ, da se «urijo v nemščini», katera jih edina «vzveliča»! — Taka tiranstva gleda mirno in zadovoljno ves slovanski svet koncem — 19. stoletja! Dal Bog Slovanom pravo pamet in velikih mož vsaj v 20. stoletju!

Slovenci v Ameriki napredujejo. Gibljejo se na vse strani, imajo dva časnika in v zadnjem času so si v mestu Ely v Minesoti priborili pristop v občinski svet. Izvoljena sta bila občinskima svétnikoma Anton Kočevar v prvem in Josip Skala v tretjem okraju.

Zatiranje Slovakov. — Vrle Turčanske „Národnie Noviny“ imajo že zopet madjarsko poroto na vratu. Tožene so radi dveh člankov v letošnji št. 85. in 86. Urednik g. Žiak bo brezdvomno zopet obsojen. — Bratje Slovaki, ne obupajte! Ustrajajte! Morda oholo Madjarstvo še doživi drugi Vilagoš! Slovanski genij naj bdi nad tem bednim slovaškim ljudstvom!

Ruski konzulati na Češkem. — Ker je ustanovila nemška vlada v Pragi svoj konzulat, nasvetuje olomuška „Slavia“ Rusiji prav nujno, naj ustanovi tudi ona v Pragi generalni konzulat, v Plznji vicekonzulat, v Olumucu, Brnu in Opavi pa konzulate. — Zakaj tudi ne v Ljubljani, Mariboru, Celovcu in v Gorici? Tako bi res prirožljalo tudi v naše kraje nekaj tistih zlovestnih „rollende Rubel“, ki tako strašno plašijo Nemce in Lahe — Slovani jih pa še poznamo ne, ker „severni stric“ ne da od sebe ni — „najmanjše fige.“

Književnost.

V Petrograd. Potopisne črtice. Sestavil Ljudevit Stiasny. „Slovanske knjižnice“ snopič 71. in 72. Od str. 129 do 304. — Cela knjiga stisnenega stavka obsega torej 304 strani. Prodajna cena celi knjigi 72 kr. (za naročnike le 60 kr.). — Zdaj imajo naročniki v rokah prav lepo, znamenito knjigo o Rusiji. Dal Bog, da bi le pripomogla k širšemu spoznanju te mogočne slovanske države in ruskega naroda. Sodba o tej knjigi ne pristoja nam. Rečemo le, da smo prav zadovoljni, da smo mogli izdati tako stvarno pisano delo pisatelja, ki je sam vse videl na svoje oči in se posluževal najboljših virov v popolnilo osebnih skušenj.

V maju izide zopet dvojnat snopič «Slovanske knjižnice». S tem dohitimo dosedanjo zamudo. — Za letos imamo pripravljenih še nekaj prav zanimivih del. — Le škoda, da slovensko občinstvo prav slabo podpira to književno podjetje; ne vemo, ali se bo moglo vzdržavati. — S „sanjskimi bukvicami“ bi se nam bolje godilo!

Dunajska borza

2. maja 1898.

Skupni državni dolg v notah	102 gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „	80	„
Avstrijska zlata renta	121 „	30	„
Avstrijska kronska renta 4%	101 „	75	„
Ogerska zlata renta 4%	120 „	80	„
Ogerska kronska renta 4%	99 „	10	„
Avstro-ogerske Bančne delnice	914 „	—	„
Kreditne delnice	359 „	—	„
London vista	120 „	65	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „	77	„
20 mark	11 „	76	„
20 frankov	9 „	54	„
Italijanske lire	44 „	55	„
C. kr. cekini	5 „	60	„

Goriška ljudska posojilnica,
registrovano društvo z omejeno zavezo
vabi k
oběnemu zboru,
ki bo
v nedeljo dne 8. maja 1898.
ob 2. popoldne v društvenih prostorih ulica Vetturini 9.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Odobritev letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.

Občni zbor sme veljavno sklepati, kadar je zastopan najmanj 10. del denarja, vloženega v opravilnih deležih. Ako bi tega ne bilo, mora se razpisati v 3 tednih drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

Sklepa se z nadpolovično večino glasov.

Letni račun in bilanca za leto 1897. sta razpoložena v društveni pisarni, kjer ju društveniki lahko pregledujejo v uradnih dneh in urah.

V Gorici, dne 21. aprila 1898.

Ravnateljstvo.

Hiša v Gorici
dvonadstropna v ulici Kočevija št. 7 **se proda prostovoljno.** Cena se izve pri upravništvu.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom
otvoril tovarno sodine vode
(šifonov in pokalic)
na Goriščeku št. 2. pri Vaňeku.
Nadejam se, da bode naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtnijo in to tem raje, ker bode postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.
Odličnim štovanjem
udani
Josip Hrovatin,
104 10—9 tovarnar.

Trgovina z jedilnim blagom
G. F. Resberg v Gorici,
v Kapucinski ulici št. 11
ter podružnici na Kornu štev. 2
priporoča to-le blago:
Sladkor — kavo — riž — mast — poper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zôb — sol — moko za pitanje — kis — žvepło — cement bakreni vitrijol itd. 3 20 20
Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
41 52—16 priporoča
pristna bela in črna vina iz **vipavskih, furlanskih,** **briskih, dalmatinskih** in **isterskih vinogradov.**
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Jurij Mose v Gorici
trgovec z manufakturnim (krojnim) blagom
v Raštelu št. 7-8
ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovij za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta. Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.
Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrinjal, vsakovrstnih volnenih plaht itd.
Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

Josip Skert
pekovski mojster
Za vojašnico št. 5 (via Caserma)
v Gorici
priporoča p. n. občinstvu svojo pekarno, v kateri izdeluje vsakovrstno navadno in najfineje pecivo.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah
št. 10
nasproti gostilne „Belega zajca“.
Usoja si priporočati preč. duhovščini in slavn. občinstvu svojo 32 19
veliko zalogo nagrobnih vencev
vsake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščenih sveč, križme, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d.
Vse po nizkih cenah!!!

Pekovski mojster
JAKOB GERBEC
v Gorici
ulica sv. Antona štev. 6.
PRIPOROČA
raznovrstno navadno in najfinejše pecivo, kolače za birmance itd.
katero razprodaja po starih cenah.
11 52 14
Zaloga vsakovrstne moke.

Goriško pivo!
(na Goriščeku II).
Podpisani priporočam svojim p. n. odjemalcem svojo poselno dobro uležano izvozno, mareno in uležano pivo najboljše kakovosti, dobiva se v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/4 in 1/8 H. kakor tudi v posebnih steklenicah. Zajedno naznanjam, da sem v minulem letu svojo pivovarno znatno zboljšal in da sem rabil za varenje dobrega piva le najboljše blago: Žatečki hmelj in hanaški ječmen. 6 26 8
Prosec p. n. odjemalce, da se z zaupanjem obračajo name in si obilno naročajo zagotovljam. najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem
Gustav Scholz, pivovarski mojster. **Fr. Wanek,** pivovar.

Dr. Rosa balzam za želodec
je splošno, že 30 let znano **domače zdravilo,** katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lehko odvaja. Pri rednemu vporabljanju **ojačuje** prebavne organe in jih **drži v pravem toku.**
Velika stekleni. 1 gld., mala 50 kr. S pošto 20 kr. več.

Pražko hišno mazilo
290, 26 9
je staro, najprej v Pragi uporabljevano hišno zdravilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažujoče deluje na vročino in bolečine.
V obrokih po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.

iz lekarne B. FRAGNER-ja V PRAGI

Pozor! Vsi deli zaboja so zaznamovani s zraven natisnjeno in zakonito priznano zaščitno znamko.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, na vogalu Spornerove ulice, potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in pl. Gironcoli.
Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Ambrož Furlan
trgovec
z jedilnim blagom
— na Tržaški cesti štev. 4 v Gorici —
priporoča kavo, riž, sladkor, moko, žito, otrobe, cement, vse poljske in domače pridelke, prodaja tudi kroglje za igro.
Podružnica je:
v ulici Parcar št. 10 v Podturnu.
Postreže vestno in po zmerni ceni.

Špedicijska poslovnica
Gašpar Hvalič v Gorici
30 51 13 **v ulici Morelli 12**
se toplo priporoča Slovencem v Gorici in z dežele.

Nova kotlarska delavnica
v ulici Morelli št. 17. v Gorici.

Velika zaloga kotlov vseh vrst. Baker kockast v ploščah in kotli za žganje francoske sisteme.

Škropilnice proti peronospori, zagotovljene solidnosti in točnosti. Sprejemljejo se vsakovrstna v kotlarsko stroko spadajoča dela, kakor tudi nikliranje sabelj, dvokoles itd., in sicer vse po takšnih cenah, da se ne boji tekmovanja. Prosi se, zapomniti si ulico in številko hiše. Za obila naročila se priporoča udani
Anton Tabaj,
76 26—20 kotlarski mojster.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za
komisijonalno in špedicijsko poslovanje.
Naročila in sicer mala v pošiljatvah po 5 kg. po pošti in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.
Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i. dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval dotične prodaje na korist lastnika.
Trgoval bom tudi z vinom na debelo.
Sprejemem zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — tvrdk in polagam za to kavcijo.
Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani
Ernest Pegan,
116 (cl.) **v ulici S. Francesco štv. 6.**

Trgovec Mihael Malik
v Ajdovščini
prodaja živinsko sol
kg. 6 kr.,
dalje: **turšico, otrobi, moko, cement, modro galico** (vitriol) itd. vse po najnižjih cenah.
127 S. 62 P.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)
priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd., vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svoje tiskarno črk na perilo.
(S. cl.) (P. cl.)

Krojaški mojster
FRANC ČUFER
v Gorici
v ulici sv. Antona štv. 1,
izdeluje
VSAKOVRSTNE OBLEKE
za moške po meri, bodisi fine ali priproste.
10 52—15
Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa učencem ljudskih in srednjih šol za obila naročila.

Cukerin 350 krat slajši nego sladkor, 1 komad 2 kr.
Cukerin 180 krat slajši nego sladkor, 1 komad 1½ kr.
Cukerin v malih paštilah, 1 komad 1 kr. — razpošilja s povzetjem najmanj 100 komadov
S. 84 15—11 P. 31 14—4
JINDŘICH VOJTĚCH, Nusle-Praha.
Preprodajalcem veliki odbitek.